

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 21ης Φεβρουαρίου 1995 ***

Στην υπόθεση T-472/93,

Campo Ebro Industrial, SA, Levantina Agrícola Industrial, SA, Cerestar Iberica, SA, εταιρίες ισπανικού δικαίου, εκπροσωπούμενες από τον Paul Glazener, δικηγόρο Ρότερνταμ, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Marc Loesch, 11, rue Goethe,

προσφεύγουσες-ενάγουσες,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενοι από τους Arthur Brautigam, νομικό σύμβουλο, και Guus Houttuin, μέλος της νομικής υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Xavier Herlin, διευθυντή της διευθύνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

καθού-εναγομένου,

υποστηριζόμενου από την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Xavier Lewis, μέλος της νομικής υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο αφενός προσφυγή με την οποία ζητείται, βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης, η ακύρωση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3814/92 του Συμβουλίου, της 28ης Δεκεμβρίου 1992, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1785/81 και για την εφαρμογή στην Ισπανία των τιμών στον τομέα της ζάχαρης που προβλέπονται σε αυτόν τον κανονισμό (ΕΕ 1992, L 387, σ. 7), και αφετέρου αγωγή με την οποία ζητείται, βάσει των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, η επιδίκαση αποζημιώσεως,

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πρώτο τμήμα),**

συγκείμενο από τους R. Schintgen, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas, H. Kirschner, B. Vesterdorf και C. W. Bellamy, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 8ης Ιουλίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα της ζάχαρης διέπεται από τον βασικό κανονισμό (ΕΟΚ) 1785/81 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1981 (ΕΕ 1981, L 177, σ. 4, στο εξής: κανονισμός 1785/81), ο οποίος έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα μέχρι σήμερα.

- 2 Η πράξη για τους όρους προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, η οποία αποτελεί παράρτημα της Συνθήκης για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η οποία υπογράφηκε στις 12 Ιουνίου 1985 (ΕΕ 1985, L 302, σ. 9, στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως), προβλέπει στο άρθρο 70, παράγραφος 3, στοιχείο α', το οποίο εφαρμόζεται στη ζάχαρη και στην ισογλυκόζη δύναμει του άρθρου 108 της πράξεως αυτής, ότι, όταν η τιμή ενός γεωργικού προϊόντος στην Ισπανία είναι, κατά τον χρόνο της προσχωρήσεως, ανώτερη από την κοινή τιμή, η ανώτερη αυτή τιμή που ισχύει στην Ισπανία θα διατηρηθεί στο επίπεδο αυτό, η δε προσέγγιση των τιμών θα επιτευχθεί με την εξέλιξη των κοινών τιμών κατά τα επτά έτη μετά την προσχώρηση. Κατά το άρθρο 70, παράγραφος 3, στοιχείο β', της Πράξεως Προσχωρήσεως, αν στο τέλος του τέταρτου έτους μετά την προσχώρηση η τιμή ενός γεωργικού προϊόντος στην Ισπανία είναι αισθητά ανώτερη από την κοινή τιμή, το Συμβούλιο πρέπει να προβεί σε ανάλυση της εξελίξεως της προσεγγίσεως των τιμών, βάσει γνώμης της Επιτροπής, η οποία θα συνοδεύεται ενδεχομένως από τις κατάλληλες προτάσεις.
- 3 Δεδομένου ότι δεν επήλθε η εξίσωση των τιμών που προέβλεπε η Πράξη Προσχωρήσεως, το Συμβούλιο προέβη σε εξέταση των τιμών μετά την πρώτη πενταετία και εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1716/91, της 13ης Ιουνίου 1991, για την προσέγγιση προς τις κοινές τιμές των τιμών της ζάχαρης και των ζαχαρότευτλων που εφαρμόζονται στην Ισπανία (ΕΕ 1991, L 162, σ. 18, στο εξής: κανονισμός 1716/91).
- 4 Το Συμβούλιο αποφάσισε, πρώτον, να παρατείνει την περίοδο προσεγγίσεως των τιμών μέχρι την 1η Ιουλίου 1995 και, δεύτερον, να προβλέψει την προσέγγιση αυτή σε δύο στάδια. Το άρθρο 2 του κανονισμού 1716/91 προβλέπει συνεπώς τα εξής:

«Η περίοδος προσέγγισης των τιμών στην Ισπανία παρατείνεται μέχρι και την 1η Ιουλίου 1995. Η προσέγγιση που αναφέρεται στο άρθρο 1 πραγματοποιείται σε δύο στάδια, εκ των οποίων το πρώτο περιλαμβάνει τις περιόδους εμπορίας 1991/92 και 1992/93 και το δεύτερο τις περιόδους εμπορίας 1993/94, 1994/95 και 1995/96.»

- 5 Η τιμή παρεμβάσεως της ζάχαρης στην Ισπανία μειώθηκε για την περίοδο εμπορίας 1991/92, δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) 1718/91 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1991, για τον καθορισμό, για την περίοδο εμπορίας 1991/92, των παράγωγων τιμών παρέμβασης λευκής ζάχαρης, της τιμής παρέμβασης της ακατέργαστης ζάχαρης, των ελάχιστων τιμών τεύτλων Α και τεύτλων Β, των τιμών κατωφλίου, του ποσού απόδοσης για την αντιστάθμιση των εξόδων αποθεματοποίησης καθώς και των τιμών που εφαρμόζονται στην Ισπανία και την Πορτογαλία (ΕΕ 1991, L 162, σ. 23). Ανάλογη μείωση προέβλεψε για την περίοδο εμπορίας 1992/93 ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1749/92 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1992, για τον καθορισμό, για την περίοδο εμπορίας 1992/93, των παράγωγων τιμών παρέμβασης λευκής ζάχαρης, της τιμής παρέμβασης της ακατέργαστης ζάχαρης, των ελάχιστων τιμών τεύτλων Α και τεύτλων Β, των τιμών κατωφλίου, του ποσού απόδοσης για την αντιστάθμιση των εξόδων αποθεματοποίησης καθώς και των τιμών που εφαρμόζονται στην Ισπανία και την Πορτογαλία (ΕΕ 1992, L 180, σ. 14, στο εξής: κανονισμός 1749/92). Η μείωση ανερχόταν σε 0,41 και 1,72 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα λευκής ζάχαρης αντιστοίχως.
- 6 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3814/92 του Συμβουλίου, της 28ης Δεκεμβρίου 1992, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1785/81 και για την εφαρμογή στην Ισπανία των τιμών στον τομέα της ζάχαρης που προβλέπονται σε αυτόν τον κανονισμό (ΕΕ 1992, L 387, σ. 7, στο εξής: προσβαλλόμενος κανονισμός), προβλέπει την πλήρη εξίσωση των τιμών από την 1η Ιανουαρίου 1993, στο πλαίσιο της δημιουργίας της εσωτερικής αγοράς. Έτσι, η τιμή παρεμβάσεως της ζάχαρης στην Ισπανία μειώθηκε κατά 5,16 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα λευκής ζάχαρης, η δε νέα τιμή αντικατέστησε την υψηλότερη τιμή που είχε καθοριστεί στο πλαίσιο των μεταβατικών μέτρων που είχαν θεσπιστεί κατ' εφαρμογήν της Πράξεως Προσχωρήσεως, δηλαδή, μεταξύ άλλων, με τον κανονισμό 1716/91, τον οποίο συνεπώς και κατήργησε ο προσβαλλόμενος κανονισμός.
- 7 Το άρθρο 2 του προσβαλλόμενου κανονισμού προβλέπει τη χορήγηση βαθμιαία μειούμενων μεταβατικών ενισχύσεων στους παραγωγούς ζαχαροτεύτλων και στους παραγωγούς ζαχαροκάλαμου στην Ισπανία. Όσον αφορά τους παραγωγούς ζάχαρης, ο προσβαλλόμενος κανονισμός τούς χορηγεί ενίσχυση 5,16 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα ζάχαρης εκφραζόμενα σε λευκή ζάχαρη, για τα προϊόντα

που υπόκεινται στις ποσοτώσεις και βρίσκονται, στις 31 Δεκεμβρίου 1992 και ώρα 24.00, σε απόθεμα (πλην του ελάχιστου αποθέματος) στις αποθήκες των δικαιούχων αποδόσεως των εξόδων αποθεματοποίησης δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού 1785/81.

- 8 Επιπλέον, το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του προσβαλλόμενου κανονισμού καθορίζει, για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 1993 μέχρι 30 Ιανουαρίου 1993, τη νέα μειωμένη ελάχιστη τιμή ζαχαρότευτλου την οποία καταβάλλουν οι παραγωγοί ζάχαρης, για τους οποίους τα ζαχαρότευτλα αποτελούν την πρώτη ύλη.
- 9 Τέλος, ο προσβαλλόμενος κανονισμός επιτρέπει στην Ισπανία, με το άρθρο 3, να χορηγεί, κατά τις περιόδους εμπορίας 1993/94 έως 1995/96, ενίσχυση προσαρμογής προς τις επιχειρήσεις παραγωγής ζάχαρης, στο πλαίσιο σχεδίων αναδιαρθρώσεως για την ορθολογική οργάνωση της βιομηχανίας ζάχαρης στην Ισπανία.
- 10 Οι προσφεύγουσες-ενάγουσες (στο εξής: προσφεύγουσες) είναι οι μόνες επιχειρήσεις παραγωγής ισογλυκόζης στην Ισπανία. Όταν καθιερώθηκε, κατά την προσχώρηση της Ισπανίας, σύστημα ποσοτώσεων για την παραγωγή ισογλυκόζης, οι ποσοτώσεις για τις επιχειρήσεις παραγωγής ισογλυκόζης στην Ισπανία (75 000 τόνοι για τις ποσοτώσεις Α και 8 000 τόνοι για τις ποσοτώσεις Β) κατανεμήθηκαν μεταξύ των προσφευγουσών. Στις προσφεύγουσες δεν χορηγήθηκε καμία κοινοτική ενίσχυση κατά την έναρξη ισχύος του προσβαλλόμενου κανονισμού.

Η διαδικασία

- 11 Αυτές είναι οι συνθήκες υπό τις οποίες άσκησαν οι προσφεύγουσες στις 23 Μαρτίου 1993 τις προσφυγές τους ενώπιον του Δικαστηρίου.
- 12 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1993, επιτράπηκε στην Επιτροπή να παρέμβει στη δίκη υπέρ του Συμβουλίου.

- 13 Δεδομένου ότι, σύμφωνα με την απόφαση 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993, για την τροποποίηση της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ περί ιδρύσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 1993, L 144, σ. 21), η προσφυγή εμπίπτει από την 1η Αυγούστου 1993 στην αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, το Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση στο Πρωτοδικείο με διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 1993.
- 14 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.
- 15 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 8ης Ιουλίου 1994.

Αιτήματα των διαδίκων

- 16 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:
- 1) να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό,
  - 2) να υποχρεώσει το Συμβούλιο να τις αποζημιώσει για τη ζημία που υπέστησαν από τον κανονισμό αυτό και να καθορίσει τη ζημία σε 3 540 650 ECU για την Campo Ebro Industrial, SA, σε 1 313 415 ECU για την Levantina Agrícola Industrial, SA, και σε 1 865 029 ECU Cerestar Iberica, SA, ή σε οποιο-

δήποτε άλλο ποσό κρίνει το ίδιο ενδεδειγμένο, εντόκως προς 8 % ετησίως από την ημερομηνία καταθέσεως της προσφυγής-αγωγής μέχρι την ημερομηνία καταβολής της αποζημιώσεως, και/ή

- 3) να επιδικάσει οποιαδήποτε άλλη κατά την κρίση του νόμιμη ή δίκαιη αποζημίωση,
- 4) να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

17 Το Συμβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως των προσφευγουσών ως απαράδεκτη, επικουρικώς δε να την απορρίψει ως αβάσιμη,
- 2) να απορρίψει την αγωγή αποζημιώσεως ως αβάσιμη,

και οπωσδήποτε:

- 3) να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

18 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως ως απαράδεκτη ή, επικουρικώς, ως αβάσιμη,
- 2) να απορρίψει την αγωγή αποζημιώσεως ως αβάσιμη,
- 3) να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής ακυρώσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 19 Το Συμβούλιο, χωρίς πάντως να προτείνει ρητά ένσταση απαραδέκτου κατά την έννοια του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας, φρονεί ότι η προσφυγή ακυρώσεως είναι απαράδεκτη, επειδή ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αποτελεί απόφαση που να αφορά, μολονότι έχει εκδοθεί υπό μορφή κανονισμού, τις προσφεύγουσες άμεσα και ατομικά.
- 20 Το Συμβούλιο τονίζει καταρχάς ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός αποτελεί πράξη γενικής ισχύος και ότι θίγει τις προσφεύγουσες για τον αντικειμενικό και μόνο λόγο ότι αποτελούν επιχειρήσεις που ασκούν τις δραστηριότητές τους στον οικείο τομέα.

- 21 Στη συνέχεια το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι η ύπαρξη συστήματος ποσοστώσεων στον τομέα της ισογλυκόζης δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι «η έννομη κατάσταση [των προσφευγουσών] θίγεται συνεπεία μιας πραγματικής καταστάσεως, η οποία τις διαφοροποιεί από κάθε άλλο πρόσωπο και τις εξατομικεύει όπως τα πρόσωπα προς τα οποία απευθύνεται η πράξη», όπως απαιτείται από τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 26/86, Deutz και Geldermann κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 941, και τις διατάξεις της 24ης Μαΐου 1993, C-131/92, Arnaud κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-2573, και της 21ης Ιουνίου 1993, C-282/93, Comafrika κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή). Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι από την ανωτέρω νομολογία προκύπτει επίσης ότι «η δυνατότητα προσδιορισμού, με περισσότερη ή λιγότερη ακρίβεια, του αριθμού ή ακόμα και της ταυτότητας των υποκειμένων δικαίου επί των οποίων εφαρμόζεται το μέτρο ουδόλως σημαίνει ότι το μέτρο αυτό αφορά ατομικά τα εν λόγω υποκείμενα δικαίου, όταν είναι δεδομένο ότι αυτή η εφαρμογή πραγματοποιείται λόγω μιας αντικειμενικής νομικής ή πραγματικής καταστάσεως την οποία καθορίζει η οικεία πράξη».
- 22 Επιπλέον, το Συμβούλιο τονίζει ότι οι προσφεύγουσες, με το υπόμνημα απαντήσεως, αναγνώρισαν ότι τόσο οι Ισπανοί παραγωγοί ζάχαρης όσο και οι ίδιες θα υποστούν εξίσου, λόγω της εκδόσεως του προσβαλλόμενου κανονισμού, μείωση των περιθωρίων κέρδους τους. Επομένως, ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αφορά «ατομικά» τις προσφεύγουσες περισσότερο απ' ό,τι τους Ισπανούς παραγωγούς ζάχαρης.
- 23 Το Συμβούλιο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. τις αποφάσεις της 6ης Οκτωβρίου 1982, 307/81, Alusuisse κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 3463, και της 24ης Νοεμβρίου 1992, C-15/91 και C-108/91, Buckl κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-6061), η προσφυγή ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, επειδή ο κανονισμός δεν αφορά ατομικά τις προσφεύγουσες.
- 24 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ. Πρώτον, ο προσβαλλόμενος κανονισμός έχει άμεση εφαρμογή, αφού δεν αφήνει στα κράτη μέλη καμία

ευχέρεια ως προς την επιλογή των τρόπων εφαρμογής του. Δεύτερον, ο κανονισμός αυτός τις αφορά ατομικά, αν ληφθούν υπόψη τα κριτήρια που έχει διαμορφώσει συναφώς το Δικαστήριο με τις αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Palumann κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937), και της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραιϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 207).

- 25 Προς στήριξη της απόψεώς τους αυτής, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν, πρώτον, ότι αποτελούν τους μόνους παραγωγούς ισογλυκόζης στην Ισπανία, κατόπιν της καθιέρωσης του συστήματος των ποσοτώσεων κατά την προσχώρηση της Ισπανίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, και ότι θα εξακολουθήσουν να είναι, τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον, οι μόνοι παραγωγοί και, δεύτερον ότι είναι οι μόνοι παραγωγοί που περιέρχονται σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση από άποψη ανταγωνισμού, λόγω της μείωσης της τιμής παρεμβάσεως της ζάχαρης. Στο σημείο αυτό οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι, αν ληφθεί υπόψη η αμεσότατη σχέση που υπάρχει, από άποψη ανταγωνισμού, μεταξύ της τιμής παρεμβάσεως της ζάχαρης και της τιμής πωλήσεως ισογλυκόζης, πράγμα που έχει αναγνωριστεί από το Συμβούλιο (βλ. ιδίως τη δεύτερη και την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1785/81 και την απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1978, 103/77 και 145/77, Royal Scholten-Honig κ.λπ., Συλλογή τόμος 1978, σ. 629), δεν μπόρεσαν να αυξήσουν τις τιμές πωλήσεώς τους, προκειμένου ν' αντιμετωπίσουν την υποτίμηση της πράσινης πεσέτας, κατόπιν της μείωσης της τιμής παρεμβάσεως της ζάχαρης. Αντίθετα απ' ό,τι συνέβη με τους παραγωγούς ζάχαρης, στις προσφεύγουσες δεν χορηγήθηκε κανένα αντισταθμιστικό όφελος έναντι της μείωσης των περιθωρίων κέρδους τους λόγω της εκδόσεως του προσβαλλόμενου κανονισμού.
- 26 Εξάλλου, το Συμβούλιο ήταν σε θέση να γνωρίζει, όταν εξέδωσε τον προσβαλλόμενο κανονισμό χωρίς να προβλέψει μεταβατικά μέτρα υπέρ των παραγωγών ισογλυκόζης, ότι ο κανονισμός αυτός θα έθιγε μόνο τα συμφέροντα των προσφευγουσών (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Πειραιϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής).
- 27 Τέλος, με το υπόμνημα απαντήσεως οι προσφεύγουσες πρόσθεσαν ότι το Δικαστήριο, όταν στην προπαρατεθείσα υπόθεση Alusuisse κατά Συμβουλίου και Επιτροπής απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο γεγονός ότι η προσφεύγουσα της υποθέσεως εκείνης μπορούσε να προ-

σβάλλει ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων τις ατομικές πράξεις που είχαν εκδώσει οι εθνικές αρχές για την εφαρμογή των επίμαχων στην υπόθεση εκείνη κοινοτικών κανονισμών. Όπως όμως τονίζουν οι προσφεύγουσες, εν προκειμένω οι ίδιες δεν έχουν τη δυνατότητα αυτή.

- 28 Η Επιτροπή, παρεμβαίνουσα, συμφωνεί με τα βασικά σημεία της επιχειρηματολογίας του Συμβουλίου και προσθέτει ότι η κατάσταση των προσφευγουσών είναι παρόμοια με την κατάσταση της προσφεύγουσας στην υπόθεση ΑΕΦΜΑ κατά Επιτροπής (διάταξη του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1993, C-107/93, Συλλογή 1993, σ. I-3999), στην οποία το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 29 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της συνθήκης ΕΚ, το οποίο επαναλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, επιτρέπει στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα να προσβάλλουν τις αποφάσεις των οποίων είναι αποδέκτες ή τις αποφάσεις οι οποίες, μολονότι εκδίδονται υπό μορφή κανονισμού ή αποφάσεως απευθυνομένης σε άλλο πρόσωπο, τα αφορούν άμεσα και ατομικά. Εντούτοις, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η προσφυγή ακυρώσεως που ασκείται από ιδιώτη δεν είναι παραδεκτή, εφόσον βάλλει κατά κανονισμού γενικής ισχύος, υπό την έννοια του άρθρου 189, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, το δε κριτήριο της διακρίσεως μεταξύ κανονισμού και αποφάσεως έγκειται, κατά πάγια νομολογία, στο αν η επίμαχη πράξη έχει γενική ισχύ ή όχι (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Alusuisse* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής). Κατά συνέπεια, εν προκειμένω επιβάλλεται η ανάλυση της φύσεως του προσβαλλόμενου κανονισμού και ιδιαίτερα των εννόμων αποτελεσμάτων που προορίζεται να παραγάγει ή παράγει πράγματι.
- 30 Από τον προσβαλλόμενο κανονισμό προκύπτει ότι σκοπός του είναι η τροποποίηση του κανονισμού 1785/81, βασικού κανονισμού στον τομέα της ζάχαρης, και αντικείμενό του είναι η εφαρμογή στην Ισπανία, στον εν λόγω τομέα, των τιμών που προέβλεπε ο κανονισμός αυτός. Ο προσβαλλόμενος κανονισμός

προβλέπει την εξίσωση των τιμών της ζάχαρης στην Ισπανία προς τις κοινές τιμές, δηλαδή τη μείωση της τιμής παρεμβάσεως της ζάχαρης και της κατώτατης τιμής του ζαχαρότευτλου στην Ισπανία. Προς διευκόλυνση της εξισώσεως των τιμών, ο προσβαλλόμενος κανονισμός προβλέπει τη χορήγηση, πρώτον, ενισχύσεων προς τους παραγωγούς ζαχαροτεύτλων και ζαχαροκάλαμου και, δεύτερον, ενισχύσεως προς τους παραγωγούς ζάχαρης για την αποθεματοποιημένη στις 31 Δεκεμβρίου 1992 ζάχαρη.

- 31 Οι διατάξεις αυτές εμφανίζονται ως μέτρα γενικής ισχύος, υπό την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης, τα οποία εφαρμόζονται σε καταστάσεις που προσδιορίζονται αντικειμενικά και παράγουν έννομα αποτελέσματα σε σχέση με ορισμένες κατηγορίες προσώπων που καθορίζονται γενικά και αφηρημένα, και συγκεκριμένα τους παραγωγούς του τομέα της ζάχαρης. Πρέπει να τονιστεί ότι στις διατάξεις αυτές δεν μνημονεύονται οι παραγωγοί ισογλυκόζης.
- 32 Δεύτερον, πρέπει να υπομνησθεί ότι από πάγια νομολογία συνάγεται ότι η γενική ισχύς και συνεπώς ο κανονιστικός χαρακτήρας μιας πράξεως δεν επηρεάζεται από τη δυνατότητα προσδιορισμού του αριθμού ή ακόμη και της ταυτότητας των υποκειμένων του δικαίου στα οποία εφαρμόζεται η πράξη αυτή σε δεδομένο χρόνο, εφόσον αποδεικνύεται ότι η εφαρμογή αυτή πραγματοποιείται λόγω μιας αντικειμενικής νομικής ή πραγματικής καταστάσεως που προσδιορίζει η πράξη σε σχέση με τον σκοπό της (βλ. π.χ. την προπαρατεθείσα απόφαση *Alusuisse* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής και τη διάταξη του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1993, C-128/91, *Gibraltar* και *Gibraltar Development* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1993, σ. I-3971, σκέψη 15).
- 33 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν οι προσφεύγουσες είναι επί του παρόντος, κατόπιν της καθιερώσεως του συστήματος ποσοτώσεων, οι μόνοι παραγωγοί ισογλυκόζης στην Ισπανία και ακόμη και αν υποτεθεί ότι θίγονται από τον προσβαλλόμενο κανονισμό, καθόσον ο κανονισμός αυτός αφορά μέλλουσες καταστάσεις, ο κανονισμός αυτός θίγει τις προσφεύγουσες για τον αντικειμενικό και μόνο λόγο ότι είναι παραγωγοί ισογλυκόζης, όπως ακριβώς θίγει και κάθε άλλο επιχειρηματία του τομέα της ζάχαρης που βρίσκεται, πραγματικά ή δυνητικά, στην ίδια κατάσταση.
- 34 Όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι είναι οι μόνοι επιχειρηματίες που έχουν περιέλθει σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση από άποψη ανταγωνι-

σμού, επειδή δεν τους χορηγήθηκε, αντίθετα απ' ό,τι συνέβη με τους Ισπανούς παραγωγούς ζάχαρης, κανένα αντισταθμιστικό όφελος μετά από τη μείωση της τιμής παρεμβάσεως της ζάχαρης, πρέπει να εξετασθεί αν μπορεί να θεωρηθεί ότι το στοιχείο αυτό αποτελεί ειδική περίπτωση, υπό την έννοια της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 1969, 10/68 και 18/68, Eridania κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 159).

- 35 Όπως προκύπτει από την εκτίμηση του Πρωτοδικείου επί της ουσίας της υποθέσεως σε σχέση με την αγωγή αποζημιώσεως (βλ. κατωτέρω σκέψεις 82 έως 91), η επιλογή οικονομικής πολιτικής, στην οποία προέβη ο κοινοτικός νομοθέτης, στηρίχθηκε σε ορισμένες πραγματικές περιστάσεις υπό τις οποίες τελούν οι επιχειρηματίες τους οποίους αφορά άμεσα ο προσβαλλόμενος κανονισμός. Το γεγονός και μόνο ότι οι προσφεύγουσες βρίσκονται, όπως ισχυρίζονται, σε μειονεκτική θέση από άποψη ανταγωνισμού δεν μπορεί συνεπώς να συνιστά ειδική περίπτωση και να θεωρηθεί επομένως ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός τις αφορά ατομικά, αφού η πραγματική κατάσταση στην οποία βρίσκονται διαφέρει από τις καταστάσεις που προσδιορίζονται αντικειμενικά από τον κανονισμό αυτό.
- 36 Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός αφορά τις προσφεύγουσες, από τη νομολογία προκύπτει ότι ο κανονιστικός χαρακτήρας μιας πράξεως δεν αναιρείται από το γεγονός ότι τα συγκεκριμένα αποτελέσματα μιας διατάξεως της πράξεως αυτής ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με τα υποκείμενα δικαίου επί των οποίων εφαρμόζεται, εφόσον η κατάσταση αυτή προσδιορίζεται αντικειμενικά (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1968, 6/68, Zuckerfabrik Watenstedt κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 791, και της 5ης Μαΐου 1977, 101/76, Koninklijke Scholten Honig κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1977, σ. 257). Η νομολογία αυτή είναι ιδιαίτερα κρίσιμη εν προκειμένω, αφού ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις προσφεύγουσες. Το ζήτημα αν έπρεπε να εφαρμόζεται ανάγεται άλλωστε, σύμφωνα με το σύστημα ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που προβλέπει το κοινοτικό δίκαιο, στην εξέταση της υπάρξεως ενδεχομένως εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας.
- 37 Από τις ανωτέρω σκέψεις συνάγεται ότι η προσφυγή ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί της αγωγής αποζημίωσης*Επί της θεμελιώσεως της ευθύνης***Επιχειρήματα των διαδίκων**

38 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το Συμβούλιο, εκδίδοντας τον προσβαλλόμενο κανονισμό, ενήργησε παράνομα και ότι συναφώς έχει ευθύνη η Κοινότητα.

39 Οι προσφεύγουσες φρονούν καταρχάς, παραπέμποντας στις προτάσεις που ανέπτυξε ο γενικός εισαγγελέας VerLoren van Themaat στην υπόθεση 59/84, Tezi κατά Επιτροπής, επί της οποίας το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση στις 5 Μαρτίου 1986 (Συλλογή 1986, σ. 887, και συγκεκριμένα σ. 889), ότι εν προκειμένω δεν ισχύουν οι προϋποθέσεις που έχει διατυπώσει το Δικαστήριο σε σχέση με τη γένεση ευθύνης από κανονιστικές πράξεις, αφού στην πραγματικότητα ο προσβαλλόμενος κανονισμός αποτελεί έναντι αυτών απόφαση που τις αφορά άμεσα και ατομικά. Το γεγονός και μόνο ότι υπήρξε παραβίαση των αρχών του κοινοτικού δικαίου έχει ως αποτέλεσμα, κατά τις προσφεύγουσες, τη γένεση ευθύνης της Κοινότητας για την επελθούσα ζημία, χωρίς να χρειάζεται να εξετασθεί η σοβαρότητα της παραβάσεως.

40 Αντίθετα, το Συμβούλιο φρονεί ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός αποτελεί κανονιστικό μέτρο, καθόσον εφαρμόζεται σε όλους τους επιχειρηματίες που έχουν σχέση, από οικονομική άποψη, με τον τομέα της ζάχαρης στην Ισπανία. Πρόκειται για επιλογή οικονομικής πολιτικής εντός κανονιστικού πλαισίου, χαρακτηριστικό της οποίας είναι η άσκηση ευρείας διακριτικής εξουσίας, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 41 Πρέπει καταρχάς να υπομνησθεί ότι, αν ληφθεί υπόψη το πλαίσιο εντός του οποίου εκδόθηκε ο προσβαλλόμενος κανονισμός, δηλαδή η κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών, πρόκειται για κανονιστική πράξη γενικής ισχύος, η οποία ενέχει επιλογή οικονομικής πολιτικής. Επιπλέον, ανωτέρω το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αφορά άμεσα και ατομικά τις προσφεύγουσες.
- 42 Το άρθρο 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ορίζει ότι, στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Κοινότητα υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα κοινοτικά όργανα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Όταν πρόκειται για κανονιστικές πράξεις που ενέχουν επιλογές οικονομικής πολιτικής, η ευθύνη της Κοινότητας γεννάται μόνο εφόσον υφίσταται κατάφωρη παράβαση υπέρτερου κανόνα δικαίου που προστατεύει τους ιδιώτες (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Δεκεμβρίου 1971, 5/71, Zuckerfabrik Schöppenstedt κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1025, και της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061).
- 43 Κατά πάγια νομολογία, η ύπαρξη κατάφωρης παραβάσεως σημαίνει, εντός ενός κανονιστικού πλαισίου όπως το προκειμένο, το οποίο χαρακτηρίζεται από την άσκηση ευρείας διακριτικής εξουσίας, αναγκαίας για την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, ότι η ευθύνη της Κοινότητας γεννάται μόνο αν το οικείο όργανο υπερέβη προδήλως και σοβαρώς τα όρια που επιβάλλονται στην άσκηση των εξουσιών του (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Μαΐου 1978, 83/76 και 94/76, 4/77, 15/77 και 40/77, HNL κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 381, και Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, όπ.π.).
- 44 Πρέπει συνεπώς να εξεταστεί αν υφίσταται εν προκειμένω τέτοια παράβαση. Συναφώς πρέπει να εξετασθούν οι ισχυρισμοί που ανέπτυξαν οι προσφεύ-

γουςες σχετικά με παραβίαση αφενός της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και αφετέρου της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί παραβιάσεως της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 45 Οι προσφεύγουσες, επικαλούμενες την απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαΐου 1975, 74/74, CNTA κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1975, σ. 157), υποστηρίζουν ότι το Συμβούλιο παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, επειδή εξέδωσε τον προσβαλλόμενο κανονισμό χωρίς προειδοποίηση και χωρίς να προβλέψει μεταβατικά μέτρα υπέρ αυτών.
- 46 Προς στήριξη της απόψεώς τους αυτής, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η προσέγγιση των τιμών παρεμβάσεως της ζάχαρης έπρεπε να προέλθει από την εφαρμογή των κοινών τιμών στην Ισπανία κατά την μετά την προσχώρηση επταετία. Εντούτοις, ο κανονισμός 1716/91 παρέτεινε την περίοδο της σε δύο στάδια προσεγγίσεως μέχρι την περίοδο εμπορίας 1995/96, επειδή οι κοινές τιμές δεν είχαν εξελιχθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις.
- 47 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι ήταν νόμιμη η προσδοκία τους ότι για την υπόλοιπη περίοδο του πρώτου σταδίου, δηλαδή για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1993 μέχρι την 1η Ιουλίου 1993, θα καθοριζόνταν επίπεδα προσεγγίσεως. Μολονότι ο κανονισμός 1716/91 δεν θέσπισε καμία σαφή διάταξη ως προς την εξίσωση των τιμών κατά τη διάρ-

κεια του δεύτερου σταδίου της προσεγγίσεως, επεξέτεινε την περίοδο προσεγγίσεως των τιμών μέχρι το έτος εμπορίας 1995/96, πράγμα που είχε ως συνέπεια τις βαθμιαίες μεταβολές των τιμών καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αυτής.

- 48 Οι προσφεύγουσες παρατηρούν ότι ο κανονισμός 1716/91, ο οποίος στηρίχτηκε σε ανάλυση της αγοράς ζάχαρης, σύμφωνα με το άρθρο 70, παράγραφος 3, στοιχείο β', της Πράξεως Προσχωρήσεως, εκδόθηκε αφού είχε ανακύψει πλέον η ανάγκη εγκαθιδρύσεως της εσωτερικής αγοράς. Ο προσβαλλόμενος όμως κανονισμός, ο οποίος εκδόθηκε ενόψει της εγκαθιδρύσεως της εν λόγω αγοράς, εξέπληξε τα μέγιστα τις προσφεύγουσες.
- 49 Το Συμβούλιο υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι οι προσφεύγουσες αναγνώρισαν, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι την 1η Ιανουαρίου 1993 δεν μείωσαν τις εκφραζόμενες σε πεσέτες τιμές πωλήσεως των προϊόντων τους, επειδή η μείωση της εκφραζόμενης σε ECU τιμής παρεμβάσεως της ζάχαρης είχε απορροφηθεί πλήρως από την υποτίμηση της πράσινης πεσέτας. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες συναλλάσσονται σε εθνικό νόμισμα και η κατά τους ισχυρισμούς τους δικαιολογημένη εμπιστοσύνη τους συνίσταται, κατά το Συμβούλιο, στο ότι υπέθεσαν, βασιζόμενες στον κανονισμό 1716/91, ότι οι τιμές της ζάχαρης (σε πεσέτες) θα εξακολουθούσαν να είναι υψηλότερες στην Ισπανία μέχρι την περίοδο εμπορίας 1995/96, δεν υπήρξε εν προκειμένω δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της οποίας θα μπορούσε να υπάρχει εξαπάτηση.
- 50 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι τα ανωτέρω δεν ισχύουν, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, κάθε συνετός και ενημερωμένος επιχειρηματίας πρέπει να αναμένει ότι η κρίσιμη ρύθμιση θα υφίσταται τις τροποποιήσεις που είναι αναγκαίες ενόψει της εξελίξεως της αγοράς (βλ. τις αποφάσεις της 1ης Φεβρουαρίου 1978, 78/77, Lührs, Συλλογή τόμος 1978, σ. 71, και της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-395) και ότι οι επιχειρηματίες δεν μπορούν να επικαλούνται δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, η οποία πρέπει να τυγχάνει προστασίας, σχετικά με το ότι θα διατηρούνταν το οικονομικό όφελος που τους χορηγήθηκε στο πλαίσιο κοινής οργανώσεως αγοράς, και μάλιστα όταν έχει εν τω μεταξύ εκλείψει ο λόγος που δικαιολογούσε από οικονομική άποψη το μέτρο αυτό. Συναφώς το

Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι η ημερομηνία της 1ης Ιουλίου 1995, η οποία είναι η ημερομηνία λήξεως της παρατάσεως της περιόδου προσεγγίσεως που προβλέπει ο κανονισμός 1716/91, δεν ήταν δυνατόν να οδηγήσει στη γένεση δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, αφού ο δικαιολογητικός λόγος για την παράταση αυτή ήταν η οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκονταν οι Ισπανοί παραγωγοί ζαχαροτεύτλων και ζάχαρης και η οποία εν τω μεταξύ είχε αλλάξει, οπότε οι τιμές ήταν δυνατόν να εξισωθούν νωρίτερα, δηλαδή την 1η Ιανουαρίου 1993.

- 51 Η Επιτροπή συμφωνεί με τα επιχειρήματα του Συμβουλίου και προσθέτει ότι οι επίμαχες διατάξεις του προσβαλλόμενου κανονισμού ήταν ακριβώς οι ίδιες με τις αντίστοιχες διατάξεις της προτάσεως που είχε υποβάλει στο Συμβούλιο στις 11 Νοεμβρίου 1992 και της οποίας αναλύσεις είχαν δημοσιευθεί στον ισπανικό Τύπο ήδη από τον Ιούλιο 1992.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 52 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι υφίσταται παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, όταν ένα κοινοτικό όργανο καταργεί άμεσα και απροειδοποίητα, χωρίς να υπάρχει αντίθετο επιτακτικό δημόσιο συμφέρον, ένα ειδικό όφελος, που είναι άξιο προστασίας για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, χωρίς παράλληλα να θεσπίζει τα κατάλληλα μεταβατικά μέτρα (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση CNTA κατά Επιτροπής). Όπως όμως προκύπτει επίσης από τη νομολογία, το πεδίο εφαρμογής της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν μπορεί να διευρυνθεί τόσο, ώστε να παρακαλύπεται γενικά η εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων επί των μελλοντικών συνεπειών καταστάσεων που έχουν δημιουργηθεί υπό την προγενέστερη ρύθμιση, και μάλιστα σε έναν τομέα όπως αυτός των κοινών οργανώσεων των αγορών, όπου είναι ακριβώς αναγκαία η διαρκής προσαρμογή προς τις διακυμάνσεις της οικονομικής καταστάσεως (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 1988, 203/86, Ισπανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 4563).
- 53 Συνεπώς, στο Πρωτοδικείο εναπόκειται να εξακριβώσει αν η ρύθμιση που ίσχυε πριν από τον προσβαλλόμενο κανονισμό είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των επιχειρηματιών στον οικείο τομέα.

- 54 Συναφώς επιβάλλεται καταρχάς η διαπίστωση ότι από το άρθρο 70, παράγραφος 3, στοιχείο α', της Πράξεως Προσχωρήσεως προκύπτει ότι για την προσέγγιση των τιμών της ζάχαρης που ίσχυαν στην Ισπανία και των κοινών τιμών προβλέφθηκε επταετής μεταβατική περίοδος μετά την προσχώρηση και ότι από την έβδομη προσέγγιση και εντεύθεν θα εφαρμόζονταν, με την επιφύλαξη των διατάξεων του στοιχείου β' της παραγράφου 3, οι κοινές τιμές. Κατά την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1716/91, η μεταβατική περίοδος θα έληγε κατά την περίοδο εμπορίας 1992/93.
- 55 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, δεύτερον, ότι από το άρθρο 70, παράγραφος 3, στοιχείο β', της Πράξεως Προσχωρήσεως συνάγεται ότι, αν οι τιμές της ζάχαρης στην Ισπανία ήταν αισθητά ανώτερες από τις κοινές τιμές, το Συμβούλιο έπρεπε, κατά το τέλος του τέταρτου έτους μετά την προσχώρηση, να προβεί σε ανάλυση της εξελίξεως της προσεγγίσεως των τιμών, βάσει γνώμης της Επιτροπής, που θα συνοδευόταν ενδεχομένως από τις κατάλληλες προτάσεις. Το Συμβούλιο μπορούσε, μεταξύ άλλων, να παρατείνει την περίοδο προσεγγίσεως των τιμών καθώς και να αποφασίσει άλλες μεθόδους ταχύτερης προσεγγίσεως των τιμών.
- 56 Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο είχε την εξουσία, μετά τις τέσσερις πρώτες περιόδους εμπορίας, να θεσπίσει διαφορετική μέθοδο προσεγγίσεως και να προβεί με την έκδοση κανονισμού, μετά την έβδομη τουλάχιστον προσέγγιση μετά την προσχώρηση, σε πλήρη εξίσωση των τιμών της ζάχαρης με την έκδοση κανονισμού. Κατά συνέπεια, η Πράξη Προσχωρήσεως δεν μπορούσε να δημιουργήσει στις προσφεύγουσες τη νόμιμη προσδοκία ότι θα υπήρχε οπωσδήποτε μεταβατική περίοδος προσεγγίσεως μετά την έναρξη της περιόδου εμπορίας 1992/93.
- 57 Στη συνέχεια πρέπει να εξετασθεί αν η έκδοση του κανονισμού 1716/91 μπορούσε να δημιουργήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των προσφευγουσών.
- 58 Όσον αφορά το πρώτο στάδιο προσεγγίσεως που προέβλεπε ο κανονισμός αυτός, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει καταρχάς ότι ο προσβαλλόμενος κανονι-

σμός τροποποίησε το σύστημα των τιμών ζάχαρης για την περίοδο εμπορίας 1992/93, το οποίο είχε καθοριστεί με τον κανονισμό 1749/92 στο πλαίσιο των άρθρων 3 και 4 του κανονισμού 1716/91. Συνεπώς, στο Πρωτοδικείο εναπόκειται να εξετάσει αν αυτή η τροποποίηση του συστήματος των τιμών συνιστά άμεση και απροειδοποίητη κατάργηση ειδικού οφέλους που έπρεπε να τύχει προστασίας.

59 Συναφώς πρέπει να υπενθυμιστεί ότι από την τέταρτη και την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1716/91 προκύπτει ότι η περίοδος προσεγγίσεως των τιμών παρατάθηκε κατά χρονικό διάστημα που καλύπτει πέντε περιόδους εμπορίας, μέχρι την 1η Ιουλίου 1995, προκειμένου αφενός να μη θιγούν ιδίως οι αγρότες από μια απότομη μείωση των τιμών των τεύτλων και αφετέρου να ληφθεί υπόψη η εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση που επικρατούσε, σύμφωνα με μια ανάλυση που είχε πραγματοποιηθεί τότε, στον τομέα της ζάχαρης στην Ισπανία.

60 Από τον προσβαλλόμενο κανονισμό προκύπτει επίσης ότι ο κοινοτικός νομοθέτης έκρινε κατά την έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως (βλ. την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού) ότι η πλήρης εξίσωση των τιμών από την 1η Ιανουαρίου 1993 ήταν δυνατή, εφόσον αντισταθμιζόταν το εισόδημα των Ισπανών παραγωγών τεύτλων (και ενδεχομένως το εισόδημα των παραγωγών ζαχαροκάλαμου) με τη χορήγηση μεταβατικής και σταδιακά μειούμενης ενισχύσεως. Ο κοινοτικός νομοθέτης έκρινε δηλαδή ότι η εγκαθίδρυση της ενιαίας αγοράς την 1η Ιανουαρίου 1993 καθιστούσε ευκαταία την κατάργηση των εμποδίων στο εμπόριο (βλ. την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού).

61 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως στα ζητήματα κοινής γεωργικής πολιτικής και ότι οι επιχειρηματίες δεν δικαιολογούνται να τρέφουν την προσδοκία ότι θα διατηρηθεί η υφισταμένη κατάσταση, όταν η κατάσταση αυτή μπορεί να μεταβληθεί κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτουν τα κοινοτικά αυτά όργανα (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Delacte κ.λπ. κατά Επιτροπής).

- 62 Κατόπιν των διαπιστώσεων αυτών το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το Συμβούλιο δεν υπερέβη, κατά την επιλογή οικονομικής πολιτικής στην οποία προέβη, τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει. Από τις αιτιολογίες της προσβαλλομένης πράξεως αποδεικνύεται ότι η χορήγηση της ενισχύσεως στηρίχθηκε σε εκτιμήσεις που δεν βαίνουν πέραν των ορίων της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει το όργανο αυτό. Η απόφαση καταργήσεως της περιόδου προσεγγίσεως ήταν, επομένως, θεμιτή επιλογή οικονομικής πολιτικής και εντασσόταν μεταξύ των κανονιστικών πράξεων που μπορούσε να θεσπίσει η Κοινότητα προς το υπέρτερο συμφέρον της εγκαθιδρύσεως της εσωτερικής αγοράς.
- 63 Επιπλέον, μολοντί ο κανονισμός 1716/91, ο οποίος παρέτεινε την περίοδο προσεγγίσεως, εκδόθηκε μετά την έναρξη ισχύος της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξεως, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι οι συντεοί και ενημερωμένοι επιχειρηματίες έπρεπε να προβλέψουν ότι η εγκαθίδρυση της ενιαίας αγοράς θα μπορούσε επίσης να έχει ως συνέπεια την πρόωρη εξίσωση των τιμών παρεμβάσεως της ζάχαρης, αφού οι αποκλίσεις των τιμών στον τομέα αυτό είχαν οδηγήσει στην καθιέρωση ενός συστήματος εξισωτικών ποσών «προσχωρήσεως», το οποίο μπορούσε να οδηγήσει στη διατήρηση των εμποδίων στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, πράγμα που θα αντέβαινε προς τον σκοπό της επιτεύξεως της εσωτερικής αγοράς.
- 64 Τα ανωτέρω ισχύουν ιδιαίτερα στην προκειμένη περίπτωση, καθόσον στον ισπανικό Τύπο είχαν δημοσιευθεί ήδη τον Ιούλιο 1992 αναλύσεις των προτάσεων που υπέβαλε η Επιτροπή στο Συμβούλιο στις 11 Νοεμβρίου 1992 και βάσει των οποίων εκδόθηκε ο προσβαλλόμενος κανονισμός.
- 65 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει συνεπώς ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν, όσον αφορά το πρώτο στάδιο προσεγγίσεως, ότι είχαν αποκτήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, η οποία στη συνέχεια διαψεύστηκε.
- 66 Όσον αφορά το δεύτερο στάδιο προσεγγίσεως, αρκεί η διαπίστωση ότι τόσο από την έβδομη αιτιολογική σκέψη όσο και από το άρθρο 7 του κανονισμού 1716/91 προκύπτει ότι κατά την έκδοση του εν λόγω κανονισμού δεν καθορί-

στηκαν οι προϋποθέσεις προσεγγίσεως για το εν λόγω διάστημα. Κατά το άρθρο 7, το Συμβούλιο έπρεπε να θεσπίσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993 τις προϋποθέσεις προσεγγίσεως για το δεύτερο αυτό στάδιο. Ο λόγος αυτός και μόνο αρκεί για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να είχε δημιουργηθεί δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των προσφευγουσών, άξια προστασίας, σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα πραγματοποιούνταν η προσέγγιση των τιμών μετά την έναρξη της περιόδου εμπορίας 1993/94.

- 67 Κατά συνέπεια, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι είχαν αποκτήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, η οποία διαψεύστηκε από την πλήρη προσέγγιση των τιμών της ζάχαρης, η οποία πραγματοποιήθηκε την 1η Ιανουαρίου 1993.
- 68 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός ότι παραβιάστηκε η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί παραβιάσεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 69 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός εκδόθηκε επίσης κατά παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, η οποία διακηρύσσεται στο άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.
- 70 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, πρώτον, ότι η διαφορετική μεταχείριση των επιχειρηματιών δεν δικαιολογείται αντικειμενικά, δεδομένου ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν περιέχει καμία αιτιολογία για τη διαφορετική αυτή μεταχείριση. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός πρέπει, για τον λόγο αυτό και μόνο, να ακυρωθεί ως αντίθετος προς το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

- 71 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν ότι το Δικαστήριο, με την προαναφερθείσα απόφαση Royal Scholten-Honig κ.λπ., δέχτηκε ότι η μεταχείριση της ζάχαρης και της ισογλυκόζης πρέπει κατ' αρχήν να είναι η ίδια. Αντίθετα, ο προσβαλλόμενος κανονισμός αντιμετωπίζει τα δύο αυτά προϊόντα διαφορετικά: αντίθετα απ' ό,τι συμβαίνει με τις προσφεύγουσες, για τους παραγωγούς ζάχαρης ισχύουν αφενός η χορήγηση ενισχύσεως για τα αποθεματοποιημένα κατά την 1η Ιανουαρίου 1992 προϊόντα (άρθρο 2, παράγραφος 2) και αφετέρου μείωση της τιμής των ζαχαροτεύτλων, τα οποία αποτελούν μία από τις πρώτες ύλες τους (άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β').
- 72 Συναφώς οι προσφεύγουσες τονίζουν, πρώτον, ότι το ζήτημα της αποθεματοποίησης που έθεσε το Συμβούλιο δεν είναι κρίσιμο, δεδομένου ότι τόσο οι παραγωγοί ζάχαρης όσο και οι ίδιες υφίστανται μείωση των κερδών από τις πωλήσεις που πραγματοποιούν μετά την έναρξη ισχύος του προσβαλλόμενου κανονισμού, ανεξάρτητα από τον όγκο των αποθεμάτων της 1ης Ιανουαρίου 1993. Δεύτερον, οι προσφεύγουσες είναι επίσης αναγκασμένες να αγοράζουν τις πρώτες ύλες τους, δηλαδή τα σιτηρά, σε ορισμένες κατώτατες τιμές που προβλέπονται στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης της αγοράς σιτηρών, η οποία προβλέπει μια τιμή παρεμβάσεως που καθορίζει την ανώτατη τιμή στην αγορά.
- 73 Τέλος, οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν, όσον αφορά την άδεια που δόθηκε στην Ισπανία να χορηγήσει, υπό ορισμένους όρους, ενίσχυση προσαρμογής προς τις επιχειρήσεις παραγωγής ζάχαρης, ότι αντιμετωπίζουν και οι ίδιες ανάλογα προβλήματα, κατόπιν της κατά 30 % περίπου μείωσης των δυνατοτήτων παραγωγής τους, λόγω της καθιερώσεως του συστήματος των ποσοτώσεων.
- 74 Το Συμβούλιο αμφισβητεί ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός αντιβαίνει προς την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, δεδομένου ότι η κατάσταση στην οποία βρισκόνταν οι παραγωγοί ζάχαρης διέφερε αντικειμενικά από την κατάσταση των παραγωγών ισογλυκόζης.
- 75 Το Συμβούλιο φρονεί, πρώτον, ότι η ενίσχυση για την αποθεματοποιημένη ζάχαρη δικαιολογούνταν αντικειμενικά, επειδή οι παραγωγοί ισογλυκόζης, αντίθετα από ό,τι οι παραγωγοί ζάχαρης, δεν είναι αναγκασμένοι να έχουν αποθέματα, πράγμα που αποτελεί αναπόδραστη συνέπεια της μεθόδου

μεταποιήσεως, αφού η ισογλυκόζη πρέπει να χρησιμοποιείται αμέσως μετά την παραγωγή της. Ειδικότερα, για την αποθεματοποιημένη κατά την 1η Ιανουαρίου 1993 ζάχαρη οι παραγωγοί ζάχαρης είχαν καταβάλει, για τα ζαχαρότευτλα εσοδείας 1992, την κατώτατη τιμή που ίσχυε κατά την περίοδο εμπορίας 1991/92, η οποία ήταν υψηλότερη από τη μετέπειτα τιμή, και συνεπώς δεν είχαν επωφεληθεί από τη μείωση της τιμής των ζαχαροτεύτων κατόπιν της ενάρξεως ισχύος του προσβαλλόμενου κανονισμού. Αντίθετα, οι παραγωγοί ισογλυκόζης ήσαν ελεύθεροι να αγοράζουν την πρώτη ύλη τους, χωρίς να είναι αναγκασμένοι να καταβάλλουν την κατώτατη τιμή που καθορίζεται από την Κοινότητα.

76 Δεύτερον, όσον αφορά την εθνική ενίσχυση που το άρθρο 3 του προσβαλλόμενου κανονισμού επέτρεψε στην Ισπανία να καταβάλει στους παραγωγούς ζάχαρης, με σκοπό τη διευκόλυνση των διαρθρωτικών προσαρμογών, το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι οι παραγωγοί ισογλυκόζης δεν αντιμετώπιζον ανάλογα διαρθρωτικά προβλήματα. Συγκεκριμένα, οι Ισπανοί παραγωγοί ισογλυκόζης χρησιμοποιούν καταλληλότερες και περισσότερο σύγχρονες μεθόδους και εγκαταστάσεις απ' ό,τι οι παραγωγοί ζάχαρης.

77 Τέλος, το Συμβούλιο αμφισβητεί την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της ενάρξεως ισχύος του προσβαλλόμενου κανονισμού και των ζημιών που ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες ότι υπέστησαν. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει, πρώτον, ότι οι προσφεύγουσες αναγνώρισαν ότι δεν μείωσαν τις εκφραζόμενες σε πεσέτες τιμές πωλήσεώς τους μετά την έναρξη ισχύος του προσβαλλόμενου κανονισμού, και, δεύτερον, ότι τα στοιχεία που παρέχουν οι προσφεύγουσες φαίνεται να αντιφάσκουν προς τον ισχυρισμό τους ότι θα είχαν αυξήσει τις τιμές πωλήσεώς τους, αν δεν είχε εκδοθεί ο προσβαλλόμενος κανονισμός.

78 Η Επιτροπή τονίζει ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν χορήγησε, στην πραγματικότητα, ενίσχυση στους παραγωγούς ζάχαρης, όπως ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες. Εκτός από την ενίσχυση που καταβλήθηκε σε όσους είχαν την 31η Δεκεμβρίου 1992 αποθέματα, η ενίσχυση προς τους παραγωγούς ζάχαρης ισούται μόνο με την εθνική ενίσχυση, της οποίας τη χορήγηση επέτρεψε το άρθρο 3 του προσβαλλόμενου κανονισμού στο πλαίσιο του προγράμματος αναδιαρθρώσεως. Αν με τον κανονισμό αυτό είχε χορηγηθεί ενίσχυση στους παραγωγούς ισογλυκόζης, τότε η μεταχείρισή τους θα ήταν διαφορετική από τη

μεταχείριση των παραγωγών ζάχαρης, αφού οι παραγωγοί ισογλυκόζης δεν είχαν καμία ανάγκη ενισχύσεως ενόψει αναδιαρθρώσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 79 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει καταρχάς ότι, κατά πάγια νομολογία, η αιτιολογία που απαιτείται κατά το άρθρο 190 της Συνθήκης πρέπει να είναι η αρμόζουσα προς τη φύση της οικείας πράξεως. Από την αιτιολογία αυτή πρέπει να διαφαίνεται σαφώς και χωρίς διαφορούμενα η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να λαμβάνουν γνώση των λόγων που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και το Δικαστήριο να μπορεί να ασκεί τον έλεγχό του (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Σεπτεμβρίου 1982, 108/81, *Amylum* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1982, σ. 3107).
- 80 Στον προσβαλλόμενο κανονισμό παρατίθεται ως αιτιολογία, πρώτον, «ότι, για την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς την 1η Ιανουαρίου 1993, είναι ευκαταία η κατάργηση των εμποδίων στις συναλλαγές», «ότι, στον τομέα της ζάχαρης, εφαρμόζονται αντισταθμιστικά ποσά προσχώρησης στις συναλλαγές ανάμεσα στην Ισπανία και τα υπόλοιπα κράτη μέλη έως το τέλος της περιόδου εμπορίας 1994/95» και, δεύτερον, ότι «η πρόωγη ευθυγράμμιση των τιμών την 1η Ιανουαρίου 1993 και, κατά συνέπεια, η κατάργηση, κατά την ημερομηνία αυτή, όλων των αντισταθμιστικών ποσών προσχώρησης, είναι δυνατές, εάν αντισταθμιστεί το εισόδημα των Ισπανών παραγωγών ζαχαροτεύτων με τη χορήγηση μιας μεταβατικής και σταδιακά μειούμενης ενίσχυσης». Τέλος, από τις αιτιολογικές σκέψεις του εν λόγω κανονισμού προκύπτει «ότι η κατάσταση της αγοράς στην Ισπανία συνεπάγεται την εφαρμογή στη χώρα αυτή των τιμών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό».
- 81 Η αιτιολογία αυτή, όσο λακωνική και αν είναι, πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 190 της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, δεν θα μπορούσε να προβληθεί η αξίωση να αναφέρονται στον προσβαλλόμενο κανονισμό το γιατί δεν προβλέπονται μεταβατικά μέτρα υπέρ των παραγωγών που θα μπορούσαν να θίγονται έμμεσα από τον κανονισμό. Κατά συνέπεια, το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένος πρέπει να απορριφθεί.

- 82 Στη συνέχεια επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι, κατά πάγια νομολογία, η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων απαγορεύει τη διαφορετική αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων, εκτός αν η διαφορετική αυτή αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικά (βλ., ως τελευταία απόφαση, την απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Φεβρουαρίου 1990, C-267/88 έως C-285/88, Wuidart κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-435).
- 83 Συναφώς το Πρωτοδικείο τονίζει, πρώτον, ότι, όσον αφορά την ύπαρξη ανταγωνιστικής σχέσεως μεταξύ ισογλυκόζης και ζάχαρης, από τη δεύτερη και την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1785/81 προκύπτει ότι «(...) η ισογλυκόζη είναι προϊόν αμέσου υποκαταστάσεως της υγρής ζάχαρης που προέρχεται από τη μεταποίηση του ζαχαρότευτλου ή του ζαχαροκάλαμου· ότι γι' αυτό οι αγορές της ζάχαρης και της ισογλυκόζης είναι ακόμη πιο στενά συνδεδεμένες· (...) και ότι κάθε κοινοτική απόφαση σχετικά με το ένα από τα προϊόντα αυτά έχει αναπόφευκτα επιπτώσεις στο άλλο· (...) ότι αυτές οι εγγυήσεις τιμών που παρέχονται στη ζάχαρη καλύπτουν ομοίως τα σιρόπια ζαχαρώσεως και την ισογλυκόζη, των οποίων οι τιμές συναρτώνται με εκείνες της ζάχαρης».
- 84 Δεύτερον, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο, με την προαναφερθείσα απόφαση Royal Scholten-Honig κ.λπ., η οποία εκδόθηκε επί υποθέσεως που αφορούσε την καθιέρωση ενός συστήματος εισφορών επί της παραγωγής ισογλυκόζης, δέχτηκε, αναφερόμενο στις αιτιολογικές σκέψεις των επίμαχων κανονισμών οι οποίες αφορούσαν την ύπαρξη ανταγωνιστικής σχέσεως μεταξύ των δύο προϊόντων — και οι οποίες ουσιαστικά συμπίπτουν με τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 1785/81 —, ότι η κατάσταση στην οποία βρισκόταν η ζάχαρη ήταν συγκρίσιμη προς την κατάσταση της ισογλυκόζης.
- 85 Το Πρωτοδικείο ωστόσο κρίνει ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να υπάρχουν ορισμένες περιστάσεις που να προσιδιάζουν στην παραγωγή της ζάχαρης και να μπορούν σε ορισμένες περιπτώσεις να δικαιολογήσουν τη διαφορετική μεταχείριση των παραγωγών ζάχαρης έναντι των παραγωγών ισογλυκόζης.

- 86 Το Πρωτοδικείο συνεπώς οφείλει να εξετάσει αν υφίσταται ενδεχομένως διαφοροτική μεταχείριση των παραγωγών ζάχαρης έναντι των παραγωγών ισογλυκόζης και, αν διαπιστώσει την ύπαρξη τέτοιας διαφοροτικής μεταχειρίσεως, κατά πόσον η διαφοροτική αυτή μεταχείριση είναι δικαιολογημένη.
- 87 Όσον αφορά, πρώτον, την ενίσχυση που επιτρέπεται να καταβάλει η Ισπανία στις επιχειρήσεις παραγωγής ζάχαρης στο πλαίσιο σχεδίων αναδιαρθρώσεως που αποσκοπούν στην ορθολογική οργάνωση της βιομηχανίας ζάχαρης, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο με το οποίο να μπορούν να αντικρούσουν την επιχειρηματολογία του Συμβουλίου. Το Πρωτοδικείο εκτιμά συνεπώς, βάσει των λόγων που παρέθεσε το Συμβούλιο (βλ. ανωτέρω σκέψη 76), ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, επιτρέποντας τη χορήγηση της ενισχύσεως αυτής, δεν ενήργησε κατά πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στην άσκηση των εξουσιών του.
- 88 Όσον αφορά δε την ενίσχυση προς τους παραγωγούς ζάχαρης που είχαν αποθέματα στις 31 Δεκεμβρίου 1992, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, όπως ορθά τόνισε το Συμβούλιο, σκοπός της ενισχύσεως αυτής ήταν να παρασχεθεί ορισμένο αντισταθμισμα στους παραγωγούς ζάχαρης που είχαν καταβάλει, όσον αφορά τα προϊόντα που βρισκόνταν σε αποθέματα κατά την ημερομηνία αυτή, την κατώτατη τιμή για τα ζαχαρότευτλα εσοδείας 1992, η οποία ήταν υψηλότερη από την κατώτατη τιμή που ίσχυσε μετά την έναρξη ισχύος του προσβαλλόμενου κανονισμού.
- 89 Από τη δικογραφία προκύπτει και οι προσφεύγουσες δεν αμφισβήτησαν ότι η διαδικασία μεταποίησης της ζάχαρης (εσοδεία των ζαχαροτεύτων το φθινόπωρο δεδομένου έτους, μεταποίηση στη συνέχεια των τεύτων σε ζάχαρη και σταδιακές πωλήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας) έχει ως αναπόφευκτη συνέπεια ότι οι παραγωγοί ζάχαρης είναι στην πράξη υποχρεωμένοι να διατηρούν αποθέματα και ότι ολόκληρη η ποσότητα ζάχαρης που επρόκειτο να πωληθεί κατά το εναπομένον διάστημα της περιόδου εμπορίας 1992/93 βρισκόταν σε αποθέματα στις 31 Δεκεμβρίου 1992. Οι προσφεύγουσες όμως αναγνώρισαν, κατά την έγγραφη διαδικασία, ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό των προϊόντων που επρόκειτο να πωληθούν κατά τη διάρκεια των τελευταίων 6 μηνών της ανωτέρω περιόδου εμπορίας βρισκόταν σε αποθέματα κατά την έναρξη ισχύος του προσβαλλόμενου κανονισμού, και συγκεκριμένα το ποσοστό αυτό ανερχόταν περίπου σε 7 % για την Campo Ebro Industrial, σε 2 % για τη Levantina Agrícola Industrial και σε 1 % για την Cerestar Iberica. Επιπλέον, από τη δικογραφία προκύπτει επίσης ότι η παραγωγή ισογλυκόζης δεν συνεπάγεται εξ ορισμού τον σχηματισμό οπωσδήποτε αποθεμάτων του τελικού προϊόντος

και ότι, αντίθετα απ' ό,τι συμβαίνει με τη ζάχαρη, τα χαρακτηριστικά της ισογλυκόζης δεν επιτρέπουν την επί μακρό χρονικό διάστημα αποθεματοποίησή της.

90 Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι παραγωγοί ισογλυκόζης δεν είναι υποχρεωμένοι, αντίθετα απ' ό,τι συμβαίνει με τους παραγωγούς ζάχαρης, να καταβάλουν για τις πρώτες ύλες τους κατώτατες τιμές καθοριζόμενες από την Κοινότητα. Από την επιχειρηματολογία που ανέπτυξαν οι προσφεύγουσες ενώπιον του Πρωτοδικείου κατά την προφορική διαδικασία αποδεικνύεται ότι οι προσφεύγουσες κατέβαλαν, για τις πρώτες ύλες τους, τιμή που είχε διαμορφωθεί από τις συνθήκες της αγοράς, μεταξύ των οποίων η τιμή παρεμβάσεως αποτελούσε απλώς ένα στοιχείο.

91 Τέλος, όσον αφορά τη μείωση της κατώτατης τιμής ζαχαρότευτλου που προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του προσβαλλόμενου κανονισμού, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, ακόμη και αν η παραγωγή ισογλυκόζης, όπως ακριβώς και η παραγωγή ζάχαρης, υπόκειται σε σύστημα ποσοτώσεων, οι παραγωγοί ισογλυκόζης, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, δεν είναι υποχρεωμένοι να αγοράζουν τις πρώτες ύλες τους σε ορισμένη κατώτατη τιμή που καθορίζει η Κοινότητα. Κατά συνέπεια, οι προσφεύγουσες μπορούν ενδεχομένως να επωφελούνται άμεσα από τις ενδεχόμενες βελτιώσεις των συνθηκών στην αγορά σιτηρών, ενώ οι παραγωγοί ζάχαρης δεν έχουν την ίδια δυνατότητα σε σχέση με τις πρώτες ύλες τους.

92 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι δεν έχει αποδειχθεί ότι το Συμβούλιο, μη θεσπίζοντας παρόμοια μεταβατικά μέτρα υπέρ των παραγωγών ισογλυκόζης, ενήργησε κατά πρόδηλη και βαριά υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στην άσκηση των εξουσιών του, αφού η κατάσταση των προσφευγουσών διέφερε αντικειμενικά από την κατάσταση των παραγωγών ζάχαρης.

93 Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός περί παραβίασεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων πρέπει επίσης να απορριφθεί.

94 Από όλες τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το Συμβούλιο παρέβη κατάφωρα υπέρτερο κανόνα δικαίου που προστατεύει τους ιδιώτες. Συνεπώς, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί αν η ζημία που οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι υπέστησαν βαίνει πέραν των ορίων των συνήθων οικονομικών κινδύνων που είναι εγγενείς στον οικείο τομέα, η αγωγή αποζημίωσης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί των δικαστικών εξόδων

95 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα έξοδά τους, καθώς και στα έξοδα του Συμβουλίου, το οποίο είχε υποβάλει σχετικό αίτημα.

96 Η Επιτροπή, η οποία παρενέβη υπέρ του Συμβουλίου, θα φέρει τα έξοδά της, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, του κανονισμού διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει ως απαράδεκτη την προσφυγή ακυρώσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 3814/92 του Συμβουλίου, της 28ης Δεκεμβρίου 1992, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1785/81 και για την εφαρμογή στην Ισπανία των τιμών στον τομέα της ζάχαρης που προβλέπονται σε αυτόν τον κανονισμό.
- 2) Απορρίπτει ως αβάσιμη την αγωγή αποζημιώσεως.
- 3) Οι προσφεύγουσες θα φέρουν τα έξοδά τους και καταδικάζονται εις ολόκληρον στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου.
- 4) Η Επιτροπή θα φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Schintgen

García-Valdecasas

Kirschner

Vesterdorf

Bellamy

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Φεβρουαρίου 1995.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

R. Schintgen